

JOUW BEHANDELING MET IBRUTINIB

INHOUD

01	Inleiding	3
02	Wat doet dit geneesmiddel?	3
03	Inname en duur van de behandeling	3
04	Pletten / breken	4
05	Voornaamste bijwerkingen	5
06	Zwangerschap, borstvoeding en vruchtbaarheid	14
07	Aandachtspunten	14
08	Geneesmiddelen en andere producten die je niet mag combineren met ibrutinib	14
09	Vaccinatie tijdens je behandeling met ibrutinib	16
10	Bewaring	17
11	Waar verkrijgbaar?	17

01 INLEIDING

In deze infobrochure vind je bijkomende informatie over je behandeling. Verder krijg je handige tips om bijwerkingen te vermijden of te behandelen. We geven ook aan wanneer je het best de arts, de verpleegkundig consultant of de apotheker verwittigt. Zij geven je graag meer uitleg, dus contacteer hen gerust.

02 WAT DOET DIT GENEESMIDDEL?

Ibrutinib gebruiken we, alleen of samen met andere medicatie, om bepaalde kankers van het bloed, de lymfeklieren en het beenmerg te behandelen. Enkele voorbeelden zijn chronische lymfatische leukemie (CLL), mantelcellymfoom of de ziekte van Waldenström. Deze kankers ontstaan als ongezonde witte bloedcellen ongecontroleerd groeien en de goede bloedcellen verdringen.

Ibrutinib remt de groei van die ongezonde witte bloedcellen af door zich vast te hechten aan een specifieke stof in de kankercellen waardoor ze in aantal verminderen.

Ibrutinib is de werkzame stof van het geneesmiddel met merknaam:

03 INNAME EN DUUR VAN DE BEHANDELING

Neem één keer per dag één tablet van 560 mg / 420 mg / 280 mg / 140 mg (de dosis is afhankelijk van je ziekte) in zijn **geheel in met een glas water**, zonder erop te kauwen. Je moet dit **elke dag op hetzelfde tijdstip** doen.

Ibrutinib mag je naar keuze **met of zonder voedsel** innemen. Eens je de keuze hebt gemaakt, moet je ibrutinib wel systematisch met of zonder voedsel innemen (elke dag op dezelfde manier).

Ibrutinib moet je in principe voor een lange periode innemen, namelijk zo lang de medicatie een goed effect heeft. Dat kan dus verschillende maanden tot jaren zijn. Soms gebeurt het dat de bijwerkingen te ernstig zijn of het effect niet optimaal is. In dat geval kan de arts je dosis verlagen, verhogen of de behandeling tijdelijk stoppen om je lichaam de kans te geven om te herstellen.

Wijzig de dosering of stop de behandeling nooit op eigen houtje! Neem altijd de dosering die je arts heeft voorgeschreven.

Belang van een juiste inname van je medicatie

Je moet ibrutinib dagelijks innemen. Zo werkt het geneesmiddel constant tegen de abnormale witte bloedcellen met een optimale doeltreffendheid en slaagkans tot gevolg. Als je ibrutinib slechts af en toe zou innemen, krijgen de abnormale witte bloedcellen meer kans om opnieuw te groeien.

Er kan een moment komen waarop je zou willen stoppen met de behandeling, zeker als bijwerkingen de kop opsteken. Hou vol. Als je bijwerkingen ervaart, bespreek dat dan zeker met je arts, de oncologisch verpleegkundige of de ziekenhuisapotheker, zodat jullie samen tot een oplossing kunnen komen.

Wat als je een inname bent vergeten of na braken?

Ben je vergeten het middel in te nemen?

- Neem je dosis zo snel mogelijk op dezelfde dag. Neem je volgende dosis de volgende dag in op het gebruikelijke tijdstip.
- Neem nooit een dubbele dosis in op dezelfde dag om een vergeten dosis in te halen.

Meld een niet-ingenomen dosis altijd bij je volgende ziekenhuisbezoek.

Als je braakt nadat je ibrutinib hebt ingenomen, neem dan geen extra dosis in. Neem je volgende dosis op het gebruikelijke tijdstip in.

Wat als je te veel tabletten hebt ingenomen?

Als je per vergissing te veel ibrutinib hebt ingenomen of iemand anders heeft je tabletten ingeslikt, neem dan altijd contact op met je arts, de spoedafdeling van het ziekenhuis of het antigifcentrum (tel. 070 245 245) voor advies.

04 PLETTEN / BREKEN

Je mag de tabletten **NIET** pletten, **NIET** breken en **NIET** oplossen.

Bij slikproblemen kan je proberen om de medicatie samen met een lepel yoghurt, confituur, honing ... in te nemen. Als dat niet lukt, neemt je het best contact op met de arts en/of ziekenhuisapothek om alternatieve toedieningsmogelijkheden te bekijken.

05 VOORNAAMSTE BIJWERKINGEN

Het is mogelijk dat er tijdens de behandeling bijwerkingen optreden. De intensiteit en aard van die bijwerkingen verschillen van persoon tot persoon. Sommigen hebben heel veel ongemakken, anderen geen enkele.

Breng zeker je arts, verpleegkundige of apotheker op de hoogte als je bijwerkingen ervaart. Ze geven je graag advies om de klachten te verminderen of te behandelen.

Maak je niet ongerust als je weinig bijwerkingen ervaart. Dat betekent zeker niet dat de therapie onvoldoende of niet werkt.

Neem onmiddellijk contact op met de arts als je een van volgende ernstige bijwerkingen ervaart of opmerkt:

- ▲ Hartkloppingen, kortademigheid of duizeligheid, flauwvallen, druk op de borst en/of pijn in de linkerarm, snelle, onregelmatige hartslag
- ▲ Teken van een inwendige bloeding: bloederige stoelgang of urine, algemene zwakte, bloed braken ...

Neem ook contact op met de arts als je een van volgende bijwerkingen ervaart:

Teken van een infectie: warm gevoel, lichaamstemperatuur boven de 38°C, rillingen, zweterig gevoel, hoest, keelpijn, kortademigheid, oorpijn, hoofdpijn, nekstijfheid, witte afzetting in de mond of op de tong, roodheid of zwelling, troebele urine, bloed in de urine, ongemak bij het plassen, vaginale afscheiding of irritatie

Overige vaak voorkomende bijwerkingen:

▲ Vermoeidheid	6
▲ Misselijkheid en braken	7
▲ Diarree	8
▲ Veranderingen aan de huid en/of nagels	9
▲ Vermindering van het aantal rode bloedcellen, witte bloedcellen en bloedplaatjes	10
▲ Duizeligheid	12
▲ Spier- en gewrichtspijn	12
▲ Hoofdpijn	13
▲ Hoge bloeddruk	13

Telefoonnummer verpleegkundig consultant: +32 9 332 14 90

Vermoeidheid

Dit is een heel vaak voorkomende bijwerking. Vermoeidheid kenmerkt zich door:

- ▲ je algemeen zwak voelen
- ▲ zware ledematen
- ▲ verminderde aandacht en concentratie
- ▲ niet goed slapen, een toegenomen slaapbehoefte
- ▲ geïrriteerd zijn
- ▲ belemmering bij het uitvoeren van de dagelijkse activiteiten
- ▲ zware vermoeidheid na een inspanning
- ▲ je niet goed in je vel voelen

De vermoeidheid kan een sterke impact hebben op je dagelijkse activiteiten. Deze tips helpen je om de mogelijke ongemakken te beperken.

TIPS

- ▲ Probeer je normale levenspatroon zoveel mogelijk te behouden.
- ▲ Plan je activiteiten en voer ze op je eigen tempo uit. Geef voorrang aan de activiteiten die werkelijk nodig zijn die dag en die je graag doet.
- ▲ Las korte rustpauzes in.
- ▲ Rust regelmatig een half uurtje i.p.v. echt te slapen overdag.
- ▲ Vraag hulp aan vrienden en familie of schakel professionele thuiszorg in (dat kan via de Sociale dienst).
- ▲ Zorg voor een evenwichtige voeding en drink voldoende.
- ▲ Maak korte wandelingen en doe lichte activiteiten, dat kan deugd doen.
- ▲ Maak voldoende tijd vrij voor ontspanning.
- ▲ Zorg voor een goede nachtrust, ga op vaste tijden naar bed en sta op vaste tijden op.
- ▲ Als je de slaap niet kan vatten, blijf dan niet in bed liggen. Sta op en ga iets drinken of doe kort iets ontspannends.
- ▲ Praat met je arts en verpleegkundige als je slaapproblemen blijft hebben. Zij kunnen je helpen.

LET OP

- ▲ Als je je ongewoon moe voelt, wees dan voorzichtig als je autorijdt of machines bedient.
- ▲ Vermijd onnodige activiteiten, stress of spanningssituaties.
- ▲ Drink niet te veel alcohol.
- ▲ Slaap niet te veel overdag zodat je voldoende moe bent tegen bedtijd.
- ▲ Vermijd stimulerende middelen (zoals cafeïnerijke dranken) voor het slapengaan.

Wanneer neem je contact op met het ziekenhuis?

In bepaalde gevallen van ernstige vermoeidheid, bv. als je kortademig bent bij een lichte inspanning of in rust.

Het UZ Gent organiseert een vijftal keer per jaar vermoeidheidssessies voor patiënten en familieleden. De verpleegkundig consulent en psychologen kunnen je dan weer individueel begeleiden.

Je kan ook mindfulness volgen. Deze therapie heeft haar nut bewezen bij de aanpak van vermoeidheid. Meer info: Ingrid Jacobs, psycholoog (ingrid.jacobs@uzgent.be, tel. 09 332 54 08). Of kijk op www.uzgent.be/folders-kankercentrum onder de rubriek 'Ondersteuning, welzijn en revalidatie'.

Misselijkheid en braken

Misselijkheid is een vaak voorkomende bijwerking. De intensiteit verschilt van persoon tot persoon. Misselijkheid kan leiden tot braakneigingen en braken.

Bij de meeste personen gaat het om een zwakke tot matige vorm van deze bijwerking. Je kan last hebben van:

- ▲ minder eetlust
- ▲ een zwaar gevoel in de maag
- ▲ een opgeblazen gevoel
- ▲ een pijnlijke maag
- ▲ braakneigingen

De misselijkheid treedt meestal op tijdens een korte periode en dan vooral in de beginfase van de behandeling. De richtlijnen hieronder kunnen je helpen het ongemak te beperken.

TIPS

- ▲ Eet kleine hoeveelheden, gespreid over de dag. Vermijd zware maaltijden.
- ▲ Eet wat je lekker vindt.
- ▲ Eet droge voeding zoals granen en toast.
- ▲ Drink regelmatig water, maar wel in kleine hoeveelheden zodat je geen opgeblazen gevoel hebt.
- ▲ Zorg voor voldoende frisse lucht.
- ▲ Als je moest braken, spoel dan je mond met koud water en wacht één tot twee uur voor je weer iets eet.
- ▲ Als je misselijk bent, geef dan de voorkeur aan koude of lauwe gerechten. Die geven minder geur af dan warm eten.
- ▲ Vraag je (huis)arts een middel tegen misselijkheid of braken, zoals domperidone (Motilium®) of metoclopramide (Primperan®). Neem het antibraakmiddel in 30 minuten voor de maaltijd of zoals voorgeschreven door je arts. Als je na de inname van de medicatie misselijk wordt, neem je het middel het best 30 minuten voor de medicatie.

LET OP

- ▲ Vermijd sterke kruiden, te zoet, gebraden of vet voedsel (bv. gefrituurd voedsel).
- ▲ Drink zo weinig mogelijk tijdens de maaltijd, want dat neemt je eetlust weg.
- ▲ Ga niet onmiddellijk liggen na de maaltijd. Een halfzittende houding is beter.
- ▲ Als je misselijk bent, vermijd dan sterke geuren. Die kunnen de misselijkheid verergeren.
- ▲ Drink niet te veel alcohol.

Wanneer neem je contact op met het ziekenhuis?

Als de misselijkheid of het braken leidt tot:

- ▲ onvoldoende voedselopname met ernstig gewichtsverlies tot gevolg. (meer dan 10% van het lichaamsgewicht)
- ▲ uitdroging (dorst, droge huid, droge lippen, weinig plassen)
- ▲ een pijnlijke of gezwollen maag
- ▲ heel frequent braken (meer dan driemaal per dag)

Diarree

De behandeling met ibrutinib kan leiden tot diarree. Dat betekent dat je vaker stoelgang maakt en dat je stoelgang waterig kan zijn. Deze bijwerking is doorgaans licht tot matig ernstig.

TIPS

- ▲ Drink regelmatig water, zodat je genoeg vocht opneemt (1,5 l per dag).
- ▲ Bij grote vochtverliezen moet je vaker drinken (2 tot 2,5 l per dag). Drink dan bijvoorbeeld sportdranken, zodat je ook de nodige mineralen binnenkrijgt (Aquarius®, AA Drink®).
- ▲ Kijk regelmatig na of je urine niet te donker is. Dat kan een teken zijn van uitdroging.
- ▲ Eet vet- en vezelarme voeding zoals:
 - pasta, wit brood of rijst
 - mager vlees (kalkoen, kip)
 - cornflakes
 - vis
 - geschild fruit
- ▲ Eet tijdelijk geen vezelrijke voeding meer.
- ▲ Het slijmvlies van de sluitspier kan geïrriteerd zijn door de diarree. Gebruik zacht toiletpapier of een washandje. Zorg voor een goede lichaamshygiëne en breng een zinkzalf aan rond de sluitspier om de huid te beschermen.
- ▲ Vraag aan je (huis)arts een middel tegen diarree. Loperamide (Imodium®) mag je gebruiken in combinatie met ibrutinib. Gebruik bij voorkeur geen Enterol® of ander preparaat met 'goede bacteriën'.

LET OP

- ▲ Vermijd voedingsmiddelen die de darmbeweging doen toenemen:
 - grote en vetrijke maaltijden
 - alcohol (bier, wijn)
 - cafeïnehoudende dranken (koffie, thee, chocolade)
 - voeding met grove vezels, zaden of pitten (volkorenbrood)
 - schillen van fruit, noten
- ▲ Vermijd voedingsmiddelen die de gasvorming verhogen:
 - ui, prei, kool, knoflook, paprika, komkommer, meloen
 - koolzuurhoudende dranken
- ▲ Vermijd voedingsmiddelen die de darmslijmvliesen irriteren (sterke kruiden en specerijen).
- ▲ Vermijd producten die sorbitol bevatten (snoepgoed en kauwgom).
- ▲ Vermijd melk en zuivelproducten (melk, yoghurt, ijs, kaas, room).

Wanneer neem je contact op met het ziekenhuis?

- ▲ Als de diarree gepaard gaat met koorts, ernstige krampen of braakneigingen.
- ▲ Als je last hebt van uitdrogingsverschijnselen: een droge mond, een droge tong, droge lippen, een droge en verrimpelde huid en donkere urine.
- ▲ Als je last hebt van een bloederige stoelgang.

Veranderingen aan de huid en/of nagels

De behandeling met ibrutinib kan bijwerkingen veroorzaken aan de huid en/of nagels. Die veranderingen kunnen zijn:

- ▲ huidauitslag
- ▲ jeuk
- ▲ schilfering van de huid
- ▲ droge huid
- ▲ afwijkingen ter hoogte van de nagel: loslaten, afbrokkelen

TIPS

- ▲ Gebruik regelmatig een verzachtende en vochtinbrengende crème, vooral op droge zones. Gebruik een neutrale crème, die niet geperfumeerd is.
- ▲ Neem liever een douche in plaats van een bad. In bad liggen kan de huid te veel verweken.
- ▲ Gebruik bij het douchen het best een neutrale en ongeperfumeerde douchegel.
- ▲ Gebruik een hoge beschermingsfactor (bv. factor 50) bij blootstelling aan de zon.
- ▲ Draag het best loszittende, katoenen kledij. Zorg voor een goede verluchting van de huid.
- ▲ Als je last hebt van jeuk, vraag dan een jeukstillend geneesmiddel aan je arts of apotheker.

LET OP

- ▲ Vermijd directe blootstelling aan de zon.
- ▲ Vermijd te warme of te veelvuldige douches.

Wanneer neem je contact op met het ziekenhuis?
Als de huidauitslag en/of de jeuk hinderlijk wordt.

Vermindering van het aantal rode bloedcellen, witte bloedcellen en bloedplaatjes

Door je behandeling kan het aantal bloedplaatjes, rode en witte bloedcellen verminderen.

Rode bloedcellen

Rode bloedcellen zijn in ons lichaam belangrijk om zuurstof te vervoeren. Bij een verminderd aantal rode bloedcellen kan bloedarmoede optreden. Hierdoor kan je volgende symptomen hebben:

- ▲ vermoeid zijn
- ▲ verminderde inspanningscapaciteit
- ▲ algemeen gevoel van zwakte
- ▲ bleke huid en lippen
- ▲ duizeligheid
- ▲ kortademigheid bij inspanning

TIPS

- ▲ Plan je activiteiten gespreid over de dag. Wissel ze tijdig af met een korte rustpauze.
- ▲ Vraag aan anderen om ook een handje te helpen.
- ▲ Zorg voor een goede voeding met voldoende ijzer (runds- en lamsvlees, donkergroene bladgroenten, broccoli, bonen) en vitamine B (melk, eieren, kaas, vlees), vitamine C (paprika, kiwi) en foliumzuur (spinazie, broccoli, bonen, volkorenbrood).
- ▲ Drink voldoende.

Wanneer neem je contact op met het ziekenhuis?

- ▲ Als je je duizelig voelt of kortademig bent.
- ▲ Als je bij de minste inspanning heel moe voelt.

Witte bloedcellen

De witte bloedcellen staan in voor de immuniteit. Een daling van het aantal witte bloedcellen kan dus tijdelijk de weerstand van je lichaam verminderen. Het risico op infecties is dan groter.

Vooral in het **begin van je behandeling** neem je bij koorts of infectie **contact op met het ziekenhuis**. Als je langer **ibrutinib neemt zonder problemen**, neem je bij koorts of infectie het best eerst contact op met je **huisarts** die je zal doorverwijzen als dat nodig is.

Tekenen van een infectie kunnen zijn:

- ▲ koorts, zweten, koude rillingen
- ▲ keelpijn, hoest, verstopte neus
- ▲ een branderig gevoel bij het plassen
- ▲ ziektegevoel en uitputting
- ▲ roodheid, zwelling, ettervorming (lokale infectie)

TIPS

- ▲ Meet regelmatig je lichaamstemperatuur, bij voorkeur altijd op hetzelfde tijdstip (bv. 's avonds).
Verwittig bij 38°C of meer altijd je huisarts of het ziekenhuis!
- ▲ Zorg voor een goede lichaamshygiëne. Was regelmatig je handen.
- ▲ Pas een goede mondzorg toe en controleer je mond op roodheid of aften.
- ▲ Voorkom wondjes en draag bijvoorbeeld handschoenen als je klusjes doet. Heb je toch een wondje, ontsmet het onmiddellijk en volg het dagelijks op.
- ▲ Vermijd contact met mensen die griep hebben of verkouden zijn.
- ▲ Vermijd drukbevolkte plaatsen, zoals winkels, bioscoop, zwembaden, sportmanifestaties, markt ...
- ▲ Laat anderen tijdelijk je huisdieren verzorgen.

Wanneer neem je contact op met het ziekenhuis?

- ▲ Als je tekenen van een infectie opmerkt of koorts hebt.
- ▲ Neem vanaf 38°C **ALTIJD** contact op met je behandelende arts, de verpleegkundig consulent of de verpleegkundige van het dagziekenhuis/de verpleegafdeling. Neem nooit op eigen initiatief geneesmiddelen in als je vermoedt dat je een infectie hebt.

Bloedplaatjes

Bloedplaatjes spelen een rol bij de bloedstolling. Bij een ernstig tekort aan bloedplaatjes is er een toegenomen risico op bloedingen. Het aantal bloedplaatjes kan verminderen door je behandeling. Hierdoor vergroot de kans op blauwe plekken, onderhuidse bloedingen, neusbloedingen, bloedend tandvlees ...

Wanneer neem je contact op met het ziekenhuis?

- ▲ Bij herhaaldelijke neusbloedingen die niet onmiddellijk te stelpen zijn.
- ▲ Bij bloedingen in de mond, urine, stoelgang ...

Bloedingen

Ibrutinib verhoogt de kans op bloedingen. Meestal gaat het om lichte bloedingen (blauwe plekken, bloedneus ...), maar soms ook ernstiger (maag- of darmbloeding). Vooral bij het begin van de behandeling kan je hierdoor last hebben van kleine rode of paarse stipjes op de huid.

TIPS

- Verzorg je gebit goed om problemen zoals bloedend tandvlees te voorkomen.
 - Gebruik een zachte tandenborstel en wees voorzichtig met tandenstokers, aangezien dit ervoor kan zorgen dat je tandvlees sneller gaat bloeden.
 - Gebruik een scheerapparaat i.p.v. een scheermesje.
 - Als je een pijnstiller nodig hebt, kan je veilig paracetamol gebruiken. Gebruik ontstekingsremmers (NSAID) zoals ibuprofen en diclofenac enkel na overleg met een arts, want die kunnen het risico op bloedingen verhogen.
 - Vertel altijd aan je (tand)arts dat je ibrutinib neemt als je een kleine ingreep of operatie moet ondergaan en contacteer je behandelend team. De behandeling met ibrutinib moet onderbroken worden in de periode rond een ingreep. Voor kleine ingrepen (bv. tandextractie) moet je de behandeling onderbreken vanaf drie dagen voor tot drie dagen na de ingreep. Voor grotere ingrepen (bv. operatie) moet je ibrutinib onderbreken vanaf zeven dagen voor de ingreep tot zeven dagen erna.
-

Spier- en gewrichtspijn

Dat is een vervelende maar ongevaarlijke bijwerking die meestal vanzelf weer overgaat.

TIPS

- Sommige mensen vinden dat warmte een positief effect heeft op hun spierpijn. Een warmwaterkruik, kersenpitkussen, infraroodstralen ... kunnen dan helpen.
 - Een afkoelende crème kan je spierpijn eventjes doen vergeten.
 - Massage verhoogt de doorbloeding in de spier waardoor de pijn vermindert.
 - Bij veel last en na overleg met je arts kan je eventueel pijnstillers nemen.
-

Hoofdpijn

Hoofdpijn is een heel frequente bijwerking, maar duurt gewoonlijk niet lang. De pijn gaat meestal over zonder enige interventie. De volgende tips kunnen je hoofdpijn verzachten:

TIPS

- ▲ Neem regelmatig eens een frisse neus.
- ▲ Zorg voor een goede nachtrust.
- ▲ Neem voldoende ontspanning.
- ▲ Als de hoofdpijn te hinderlijk wordt, kan je een pijnstiller zoals paracetamol nemen. Brengt dat geen beterschap, contacteer dan je arts.

LET OP

- ▲ Neem niet te vaak en te lang na elkaar pijnstillers. Als je te veel pijnstillers gebruikt, kan dat juist voor hoofdpijn zorgen.

Wanneer neem je contact op met het ziekenhuis?

Als je hevige hoofdpijn krijgt, met koorts, een pijnlijke of stijve nek, sufheid of overgeven.

Hoge bloeddruk

Je behandeling kan de bloeddruk soms doen stijgen. Dat moet je regelmatig controleren. Als de bloeddruk verhoogd is bij meerdere metingen op één dag, dan spreken we van hypertensie. Een hoge bloeddruk kan verschillende symptomen veroorzaken en is belastend voor het lichaam.

Wat kan je ervaren bij een hoge bloeddruk?

- ▲ Hoofdpijn
- ▲ Duizeligheid
- ▲ Hartkloppingen
- ▲ Oorsuizen
- ▲ Wazig zicht
- ▲ Kortademigheid

Als je bij meerdere metingen een verhoogde bloeddruk hebt en/of veel klachten ervaart, neem dan contact op met de verpleegkundig consulent. Ook je huisarts kan ingrijpen bij een verhoogde bloeddruk.

06 ZWANGERSCHAP, BORSTVOEDING EN VRUCHTBAARHEID

Vruchtbare mannen met een partner die zwanger kan worden en vrouwen die zwanger kunnen worden, moeten een betrouwbaar voorbehoedsmiddel gebruiken tijdens en tot drie maanden na het stoppen van de behandeling met ibrutinib. Vrouwen mogen **NIET** zwanger worden tijdens de behandeling met ibrutinib omdat het geneesmiddel een schadelijk effect kan hebben op de baby. Bespreek met je arts wat de beste anticonceptiemethoden voor jou en je partner zijn.

Als je een actieve zwangerschapswens hebt, bespreek dat dan met je behandelende arts.

Vrouwen mogen **geen borstvoeding** geven tijdens de behandeling met ibrutinib.

07 AANDACHTSPUNTEN

Vertel altijd aan je (tand)arts dat je ibrutinib neemt als je een kleine ingreep of operatie moet ondergaan. Door het bloedingsrisico zal hij of zij eventueel beslissen om ibrutinib tijdelijk stop te zetten de dagen voor en na je ingreep.

08 GENEESMIDDELEN EN ANDERE PRODUCTEN DIE JE NIET MAG COMBINEREN MET IBRUTINIB

Voor je een behandeling met ibrutinib start, moet je je arts of apotheker melden welke andere medicijnen je gebruikt. Sommige geneesmiddelen kunnen de werking van ibrutinib verminderen of verhogen de kans op bijwerkingen. Dat geldt ook voor kruidenpreparaten en geneesmiddelen die je zonder voorschrift kan kopen.

We kijken na of je thuismedicatie kan interageren met ibrutinib. Als dat zo is, moet jouw thuismedicatie mogelijk aangepast worden. Dan brengen we jou daarvan op de hoogte.

Als je een geneesmiddel neemt of wil gebruiken dat voorkomt in onderstaande lijst, geef dat dan zeker door aan je arts, huisarts of de ziekenhuisapotheker! Onderstaande lijst vermeldt niet alle producten, dus meld zeker ook alle wijzigingen in je thuismedicatie. Als je (huis)arts nieuwe medicatie voorschrijft, vraag dan altijd of er geen wisselwerking is met ibrutinib. Er zijn websites beschikbaar voor je arts waarop die dat kan controleren. Bij twijfel kunnen jij of je arts altijd contact opnemen met onze dienst.

Geef altijd alle medicatie, alle voedingssupplementen of andere homeopathische middelen door aan je arts of apotheker.

Geneesmiddelen die de hoeveelheid ibrutinib in je bloed verhogen

- ▲ **Antischimmelmiddelen:** voriconazole (bv. Vfend®), itraconazole (Sporanox®), fluconazole (bv. Diflucan®) ...
- ▲ **Antivirale middelen:** ritonavir (bv. Norvir®, Kaletra®, Paxlovid®) ...
- ▲ **Antibiotica:** erythromycine (bv. Erythrocine®), clarithromycine (bv. Biclar®, Heliclar®)
- ▲ **Pompelmoes, zure sinaasappel (Sevilla-sinaasappel of pomekens) of marmelade daarvan,** in alle vormen: vers fruit, fruitsap (multivuchten) ... Neem geen supplementen die mogelijk grapefruit (roze pompelmoes), pompelmoes of zure sinaasappel bevatten.

Geneesmiddelen die de hoeveelheid ibrutinib in je bloed verlagen

- ▲ **Anti-epileptica:** carbamazepine (Tegretol®), fenytoïne (Diphantoïne®), fenobarbital (Gardenal®) ...
- ▲ **Antibiotica:** rifampicine (Rifadine®) ...
- ▲ **Kruiden:** bv. preparaten op basis van sint-janskruid (Hypericum perforatum)

Wisselwerking met andere medicatie

Ibrutinib verhoogt het risico op kleine bloedingen. De therapie hoeft daarom niet noodzakelijk te worden aangepast. Alleen bij risico op ernstige bloedingen moet je bijzonder voorzichtig zijn. Het risico op bloeding kan toenemen als je ook antistollingsmiddelen of plaatjesremmende middelen krijgt.

ADVIES VOOR VAAK GEBRUIKTE MEDICATIE EN VRIJ TE VERKRIJGEN MEDICATIE

Hieronder vind je advies rond veelgebruikte medicatie en hun wisselwerking met ibrutinib. Deze informatie is bedoeld om, als je arts of apotheek bepaalde medicatie adviseert, te kijken of de medicatie geen problemen geeft bij inname van ibrutinib.

Pijnstillers

- ▲ Sporadisch paracetamol innemen vormt geen probleem tijdens een behandeling met ibrutinib. Als je paracetamol langdurig gebruikt, moet je dat wel bespreken met je arts.
- ▲ Je moet voorzichtig zijn met ontstekingsremmers (zogenaamde NSAID), omdat die het bloedingsrisico verhogen. Sporadisch gebruik vormt geen probleem, als je medische geschiedenis dat toelaat (bv. niet als je nierproblemen hebt).
- ▲ Vermijd acetylsalicylzuur (aspirine) door het hogere risico op bloedingen.
- ▲ Zwaardere pijnstillers van het type tramadol of morfinepreparaten hebben geen belangrijke wisselwerking met ibrutinib. Als je arts dat voorschrijft, kan je dat advies volgen.

Voorbeeldproducten:

- ▲ NSAID: ibuprofen (Nurofen®), diclofenac, naproxen
- ▲ Tramadol: Contramal®, Tradonal®
- ▲ Morfinepreparaten: Oxycontin®, MS Contin®

Medicatie bij diarree

Loperamide (Imodium®) of Tiorfix® vormen geen probleem voor je behandeling met ibrutinib. Probiotica (Enterol® ...) vermijd je beter.

Medicatie bij obstipatie

Het gebruik van laxeremiddelen type Movicol® of Forlax® vormt geen probleem tijdens je behandeling met ibrutinib.

Medicatie tegen cholesterol (statine-preparaten)

Als je arts zo'n behandeling opstart is rosuvastatine niet mogelijk. Er is een voorkeur voor pravastatine, omdat dat middel geen wisselwerking vertoont met ibrutinib. Er is evenwel geen contra-indicatie voor de overige preparaten.

Antibiotica

Als je een infectie hebt en je arts vindt dat je een antibioticakuur nodig hebt, moet je dat uiteraard innemen. Meld wel aan je arts dat je ibrutinib neemt, omdat sommige antibiotica een ongunstige wisselwerking hebben met ibrutinib.

Antibiotica van het type amoxicilline of amoxicilline-clavulaanzuur vormen meestal geen probleem. Voorzichtigheid is geboden met antibiotica van het type clarithromycine. Bij twijfel kan de arts altijd contact opnemen met de dienst Hematologie.

Kruiden en voeding(ssupplementen)

- ▲ Sint-janskruid: niet gebruiken tijdens je behandeling
- ▲ Pomelmoes(sap): niet gebruiken tijdens je behandeling
- ▲ Voedingssupplementen zoals visolie, vitamine E of lijnzaad: niet gebruiken tijdens je behandeling (ze kunnen het risico op bloedingen verhogen)

09 VACCINATIE TIJDENS JE BEHANDELING MET IBRUTINIB

Hou er rekening mee dat vaccins tijdens je behandeling met ibrutinib iets minder effectief kunnen zijn en je dus mogelijk wat minder beschermd bent door het vaccin dan een gezonde persoon. Toch raden we jou sowieso een pneumokokken-vaccin aan en een jaarlijkse toediening van het griepvaccin. Je naasten vragen beter een griepvaccin om zo ook jouw besmettingsrisico te verkleinen. Ook eventuele herhaalvaccins tegen COVID-19 (SARS-CoV2) raden we aan.

Vraag voor andere vaccins advies aan je arts.

Belangrijk:

- ▲ dode of geïnactiveerde vaccins houden geen risico in, maar zijn soms minder zinvol als je een actieve behandeling krijgt;
- ▲ levende vaccins raden we af tijdens je behandeling omdat die bij patiënten met een verminderde weerstand wel kunnen leiden tot besmettingen door het vaccin.

10 BEWARING

- ▲ Bewaar ibrutinib op kamertemperatuur op een veilige plaats in de originele verpakking.
- ▲ Bewaar de medicatie buiten het bereik van kinderen.
- ▲ Gebruik de medicatie niet meer na de uiterste houdbaarheidsdatum die terug te vinden is op de verpakking naast 'EXP'.

Als je geen ibrutinib meer moet gebruiken of het geneesmiddel is vervallen, breng dan de overige tabletten naar je arts of apotheker. Gooi ze niet in de vuilnisbak.

11 WAAR VERKRIJGBAAR?

Dit geneesmiddel is **enkel verkrijgbaar op voorschrift in de ziekenhuisapothek van het UZ Gent** (ingang 12, route 1570). Breng je identiteitskaart mee als je het geneesmiddel komt afhalen.

Ibrutinib wordt volledig terugbetaald door de ziekteverzekering.

Openingsuren ziekenhuisapothek:

- ▲ weekdays: van 8 tot 20 uur
- ▲ zaterdag: van 8 tot 12 uur en van 13 tot 16.30 uur
- ▲ zondag: van 8 tot 13 uur
- ▲ feestdagen:
 - maandag, vrijdag of zaterdag: van 8 tot 16.30 uur
 - dinsdag, woensdag, donderdag of zondag: van 8 tot 13 uur

Contactgegevens ziekenhuisapothek:

Tel. +32 9 332 32 41
 apothek.info@uzgent.be

Wil je deze folder of andere documentatie over jouw behandeling digitaal bekijken?

Je vindt alle info op www.uzgent.be/folders-kankercentrum onder de rubriek 'Hemato-oncologie en stamceltransplantatie'.

VRAGEN? NOTEER ZE HIER

[illegible]